

2019 рік
Відділення філології та мистецтвознавства
Контрольні завдання з української мови та літератури
9 клас

Завдання I рівня

1. Визначте рядки, у яких зроблено помилки в написанні іменників, утворених за допомогою суфікса -ин(а) від прикметників на -цьк-, -ськ-, -зьк-. Запишіть правильні варіанти.

- А Піщина, воячина, Полтавщина, козаччина, Туреччина.
- Б Гетьманщина, вощина, кріпаччина, Вінничина, Тернопільщина.
- В Рівненщина, гайдамаччина, Львівщина, Одещина, Чернівеччина.
- Г Галичина, ліщина, Донеччина, Київщина, Прилуччина.
- Д Черкащина, Хмельниччина, Кіровоградщина, солдатщина, Німеччина.

2 бали

2. Поставте іменники у відповідній відмінковій формі, дотримуючись норм керування.

Дорівнятися (Європа), рівнятися (кращі), доторкатися (квіти), торкатися (рука), оплачувати (проїзд), платити (обід), припускатися (огріхи), допускати (помилка), викликати (довіра), не викликати (спротив).

2 бали

3. Поставте числівник 7942 у родовому, давальному, орудному та місцевому відмінках (використовуйте, де можливо, паралельні форми).

2 бали

4. Установіть відповідність між афористичними висловами з Біблії та їх значеннями:

Афористичні вислови з Біблії

- 1) альфа і омега;
- 2) випити гірку чашу;
- 3) вовк в овечій шкурі;
- 4) одним миром мазані.

Значення висловів

- А заздрісна, зла людина, що приховує свої хижі наміри під маскою порядності;
- Б люди, яких об'єднує якась спільна риса (частіше негативна);
- В початок і кінець;
- Г перетерпіти всі неприємності, пройти всі випробування;
- Д улесливо звеличувати, прославляти кого-небудь.

2 бали

Завдання II рівня

1. Виконайте повний синтаксичний розбір речення (підкресліть члени речення, побудуйте структурну схему, дайте загальну характеристику всій конструкції й компонентам як простим реченням), надпишіть частини мови. Виділене слово запишіть фонетичною транскрипцією, виконайте його морфологічний розбір.

Як леміш плуга очищається од іржі й стає дзеркально чистим, коли плуг щодня оре землю, так і душа людини світлішає, коли вона в труді долає труднощі, мужньо зустрічаючи невдачі, не тішачись успіхами і завжди прагнучи до того, чого вона не досягла (В. Сухомлинський).

4 бали

2. Визначте групу іменників II відміни з основою на -р:

Аптекар, ювелір, малЯр, столяр, касир, снігур, футляр, цар, хабар, Ігор.

Схематично представте теоретичне обґрунтування особливостей поділу на групи іменників з основою на -р.

4 бали

**3. Дайте аргументовану відповідь на запитання:
Яка роль і місце художньої літератури в житті нації?**

4 бали

Завдання III рівня

1. Зробіть цілісний художній аналіз поезії Василя Симоненка:

Де зараз ви, кати мого народу?
Де велич ваша, сила ваша де?
На ясні зорі і на тихі води
Вже чорна ваша злоба не впаде.

Народ росте, і множитья, і діє
Без ваших нагаїв і палаша.
Під сонцем вічності древніє й молодіє
Його жорстока й лагідна душа.

Народ мій є! Народ мій завжди буде!
Ніхто не перекреслить мій народ!
Пощезнуть всі перевертні й прибуди,
І орди завойовників-заброд!

Ви, байстрюки катів осатанілих,
Не забувайте, виродки, ніде:
Народ мій є! В його гарячих жилах
Козацька кров пульсує і гуде!

Схема аналізу поетичного тексту

1. Жанр твору.
2. Провідний мотив.
3. Інші мотиви.
4. Основні зображувально-виражальні засоби.
5. Система віршування.
6. Вид стопи.
7. Віршовий розмір (для силабо-тонічного вірша).
8. Вірш римований чи неримований.
9. Спосіб римування (якщо вірш римований).
10. Вірш строфічний чи нестрофічний.
11. Вид строфи.

5 балів

2. Напишіть твір на одну з тем:

1. Значення української народної творчості для сучасної людини.
2. Життя і творчість Г. Сковороди як вияв барокової традиції.
3. Яким я бачу сенс людського життя?

5 балів

Усього 30 балів

2019 рік
Відділення філології та мистецтвознавства
Контрольні завдання з української мови та літератури
10 клас

Завдання I рівня

1. У яких рядках пунктуаційне оформлення відокремлених членів речення не відповідає нормам української мови? Запишіть правильні варіанти.

А Хіба розумно чинить той, хто починаючи довгий шлях, в ході не дотримується міри? (Г. Сковорода).

Б Нещасливий в особистому житті, Шевченко найвищу і найчистішу красу світу бачив у жінці, в матері (М. Рильський).

В Саме вона, праця, є тією енергією, яка рухає крила народу – його душу й думу (М. Подолян).

Г Володар таємниць художнього слова, він знав і таємниці музики (Ю. Мартич).

Д Забреду запорошений квітами, задзвоню в синю чашу небес, обніму лебединими крилами все навкруг... (В. Крищенко).

2 бали

2. Поставте іменники у відповідних відмінкових формах, ураховуючи паралельність дієслівного та прикметникового керування.

Адресувати (міністр), радіти (перемога), плакати (померлий), повідомляти (вчитель), привітатися (друзі), розумітися (політика), спокушатися (нагороди), сповнений (перемоги), багатий (корисні копалини), дорогий (родина).

2 бали

3. Від поданих іменників утворіть прикметники за допомогою суфікса -ськ, запишіть їх. Ураховуйте чергування приголосних.

Великі Луки, Франкфурт-на-Майні, Переяслав-Хмельницький, Кагарлик, Гуляйполе, тюрки, Ла-Манш, Кременчук, Острог, Кембридж.

2 бали

4. Установіть відповідність між персонажем і жанром твору:

<i>Персонаж</i>	Жанр (жанровий різновид) твору
1. Лісовик;	А поема-притча
2. Василь;	Б повість;
3. Авірон і Датан;	В драма-феєрія;
4. Мартин Боруля.	Г героїчна поема-епопея;
	Д комедія.

2 бали

Завдання II рівня

1. Виконайте повний синтаксичний розбір речення (підкресліть члени речення, побудуйте структурну схему, дайте загальну характеристику всій конструкції й компонентам як простим реченням; проаналізуйте виділену предикативну частину: схарактеризуйте члени речення, засоби їх вираження та словосполучення з ними), надпишіть частини мови.

Коли б не було смерті і минуле можна було змінювати, люди не знали б страху й страждань, та всі ми тимчасові на сім світі, і життя наше не триває тисячі років, щоб вільно випробовувати всі межі нашого терпіння, нашої витривалості (П. Загребельний).

4 бали

2. Поставте спокуси в кличному відмінку:

Брат Ілля, друг Ігор, пані Зоя, панянка Настя, колега Андрій, пан Романчук, добродій Гончар, добродійка Палиця, Олеся Анатоліївна, пан Президент.

Схематично представте теоретичне обґрунтування особливостей відмінювання іменників у кличному відмінку.

4 бали

3. Схарактеризуйте основні стильові риси неоромантизму як течії модернізму.

4 бали

Завдання III рівня

1) Зробіть цілісний художній аналіз поезії Дмитра Павличка:

СВОБОДА

Ті – у вожді, а ті – у московити,
А всі з амбіцій падають у шок.
Нема кому свободу розповісти
І вийняти з отруйних пелюшок.

Дитина плаче, а батьки в роздорі,
І кожен каже: це моє дитя!
Вона ж росте на силі й непокорі
І рве своє тісне оповиття.

Вона вже скоро встане із колиски,
Засяє, наче небо на зорі,
І не подивиться на ваші писки,
Старі вітчими й мачухи старі.

Схема аналізу поетичного тексту

1. Жанр твору.
2. Провідний мотив.
3. Інші мотиви.
4. Ключові образи.
5. Основні зображувально-виражальні засоби (лексика, тропи, фігури, фоніка).
6. Система віршування.
7. Вид стопи.
8. Віршовий розмір (для силабо-тонічного вірша).
9. Вірш римований чи неримований.
10. Спосіб римування (якщо вірш римований).
11. Вірш строфічний чи нестрофічний.
12. Вид строфи.
13. Особисті враження про твір.

5 балів

2. Напишіть твір на одну з тем:

1. Чому історію української літератури можна назвати діалогом різних стилів і традицій?

2. У чому полягає людинознавчий зміст драми-феєрії Лесі Українки «Лісова пісня»?

3. Чому поема І. Франка «Мойсей» актуальна й нині?

5 балів

Усього 30 балів

Контрольні завдання з української мови та літератури

11 клас

Завдання I рівня

1. Визначте рядки, у яких допущено помилки в написанні слів із великої літери. Запишіть виправлені варіанти.

А Генеральний секретар ООН, шевченкіана, Будда, лауреат Державної премії імені Тараса Шевченка, Друга Світова війна.

Б гордіїв вузол, комета Галлея, Південне Полісся, народи Півночі, шевченківські рядки.

В цукерки «Метеорит», Південно-Західна залізниця, Троїстий Союз, трипільська культура, Коліївщина.

Г Чумацький Шлях, базедова хвороба, Мошенська церква, Книжкова палата, Євангеліє.

Д День учителя, Семирічна війна, станція метро «Контрактова площа», Маковія, середньовіччя.

2 бали

2. Поставте іменники у відповідній відмінковій формі, дотримуючись форм іменникового керування.

Рецензія (книга), відгук (наукова робота), враження (фільм), враження (новий учитель), командувач (військо), ліки (грип), пам'ятник (Шевченко), могила (Симоненко), характеристика (учень), запобігання (помилки).

2 бали

3. Утворіть назви мешканців населених пунктів України (катойконіми) у формі чоловічого, жіночого роду та в множині:

Черкаси, Полтава, Бориспіль, Бердянськ, Біла Церква, Запоріжжя, Кам'янець-Подільський, Суми, Золотоноша, Дрогобич.

2 бали

4) Установіть відповідність між письменником та жанровим різновидом його твору.

Письменник	Жанр (жанровий різновид) твору
1. Іван Багряний;	А усмішка;
2. Григор Тютюнник;	Б роман;
3. Олександр Довженко;	В комедія;
4. Остап Вишня.	Г новела;
	Д кіноповість.

2 бали

Завдання II рівня

1. Виконайте повний синтаксичний розбір речення (підкресліть члени речення, побудуйте структурну схему, дайте загальну характеристику всій конструкції й компонентам як простим реченням), надпишіть частини мови. Зробіть морфемний та словотвірний розбір виділеного слова.

*А вранці, коли схопишся і вибіжши із куреня, бачиш, як із-за куців сонце сходить і птах великий, прекрасний цибато застиг біля озера серед трав, а неподалік нього в полотняних штанах стоїть, усміхаючись, **Яворницький**...* (О. Гончар).

4 бали

2. Запишіть (де потрібно) числівники словами, поєднайте з ними іменники, поставивши їх у відповідній граматичній формі. Схематично представте теоретичне пояснення питання «Зв'язок числівника з іменником».

24 (олівець), 241 (день), 0,5 (метр), 2,5 (відсоток), 3 ½ (кілограм), півтора (тиждень), півтора (кілометр), півтори (доба), п'ятеро (товариш), народився в 1997 (рік).

4 бали

3. Із погляду історика літератури з'ясуйте питання:

Які світоглядні й естетичні риси характеризували творчість українських письменників-шістдесятників?

4 бали

Завдання III рівня

1. Зробіть цілісний художній аналіз поезії Ліни Костенко:

Моя любове! Я перед тобою.
Бери мене в свої блаженні сни.
Лиш не зроби слухняною рабою,
не ошукай і крил не обітни!
Не допусти, щоб світ зійшовся клином,
і не присни, для чого я живу.
Даруй мені над шляхом тополиним
важкого сонця древню булаву.
Не дай мені заплутатись в дрібницях,
не розміняй на спотички доріг,
бо кості перевернуться в гробницях
гірких і гордих прадідів моїх.
І в них було кохання, як у мене,
і від любові тьмарився їм світ.
І їх жінки хапали за стремена,
та що поробиш, – тільки до воріт.
А там, а там... Жорстокий клекіт бою
і дзвін мечів до третьої весни...
Моя любове! Я перед тобою.
Бери мене в свої блаженні сни.

Схема аналізу поетичного тексту

1. Жанр твору.
2. Провідний мотив.
3. Інші мотиви.
4. Характеристика ключових образів.
5. Основні зображувально-виражальні засоби.
6. Система віршування.
7. Вид стопи.
8. Віршовий розмір (для силабо-тонічного вірша).
9. Вірш римований чи неримований.
10. Спосіб римування (якщо вірш римований).
11. Вірш строфічний чи нестрофічний.
12. Вид строфи (для строфічних віршів).
13. Особисті враження від тексту.

5 балів

2. Напишіть твір на одну з тем:

1. Екзистенційна проблематика у прозі В. Підмогильного.
2. Мотиви й образи лірики поетів-неокласиків.
3. Особливості індивідуального стилю О. Довженка.

5 балів

Усього 30 балів